

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. 9 - 1957

V E R T R O U W E L I J K

Maandoverzicht no. 9 - sept. '57.

(Tijdvak 1-9-57 t/m 30-9-'57).

I N H O U D.

I.	<u>Communisme Internationaal.</u>	blz. 1 - 9
	Oktoberrevolutie 1917 - Stellingen van de CPSU n.a.v. komende herdenking.	1 - 6
	Uitspraken over "de nieuwe klasse"	2
	Lof en blaam voor wijlen Stalin	4 - 5
	Het sluiten van de "socialistische" gelederen	7 - 8
	De communistische samenwerking.	9
II.	<u>Activiteiten van de CPN en haar hulporganisaties.</u>	10 - 32
	Reorganisatie van de partijleiding.	10 - 11
	Samenstelling nieuw dagelijks bestuur en partijsecretariaat	12
	Harry VERHEY thans 2e algemeen secretaris	13
	Vrijgestelden GEELHOED en VERREYT exit.	14 - 15
	Aanstaande viering van 40ste verjaardag der Russische oktoberrevolutie.	16 - 17
	De organisatie van huidige partijscholing	17 - 19
	Twee Nederlandse uitgaven van de omstreden DOEDINTSEW-roman "Niet bij brood alleen".	19 - 21
	Acht jaar CPN-filmdienst	21 - 22
	<u>Vredesbeweging</u> - Actie tegen kernwapenen voortgezet .	23
	Tot dusver weinig succes voor Nederl. Vredesraad - algemene politieke achtergrond der acties	25
	<u>Jeugdbeweging</u> - Afloop 4e Wereldjeugdcongres Kiev. .	25 - 26
	ANJV-winterwerk; voorbereiding 7e ANJV-congres april '58	26 - 27
	<u>Vakbeweging</u> - "Guidance" uit de Sowjet-Unie	28 - 29
	"Politiek en Cultuur" over aard, methoden en doel- einden van de vakbeweging	29 - 30
	Het 4e WVV-congres en "de eenheid".	30 - 31

	Algemene hoofdbesturenvergadering EVC/14-9-57 . . .	31
	Internationale contacten.	32
III.	<u>Overige Groeperingen.</u>	33 - 36
	Commissariaal advies in Speidel-zaak bekritiseerd .	33 - 34
	Neo-nazistische publicatie.	35
IV.	<u>Activiteiten van Indonesiërs etc.</u>	36 - 37
	Personeelsinkrimping verwacht bij Indonesische Vertegenwoordiging in Nederland	36
	8ste verjaardag Chin. Volksrepubliek in Den Haag en Amsterdam gevierd	37

Agenda.

Overzicht stakingen september 1957.

* * *

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL.

Komend revolutie-jubileum.

Het zal 7 november a.s. veertig jaar geleden zijn, dat het tsaristische regime in Rusland - na een kort tussenbewind-Kerenski - definitief ten val werd gebracht. Op de 25ste oktober 1917 (oude Russische tijdrekening) grepen Lenin en zijn aanhangers naar de macht.

De herdenking van de 40ste verjaardag der "Grote Socialistische Oktoberrevolutie" heeft de Afdeling Propaganda en Agitatie van het Centraal Comité der CPSU en het aan dit Comité verbonden Instituut voor Marxisme-Leninisme aanleiding gegeven tot het redigeren van een uitvoerig gedenk- en strijdschrift, dat in de vorm van stellingen gegoten is. Het Russische partijdagblad "Prawda" publiceerde de verhandeling in het zondagmorgennummer van 15-9-'57 in 4½ pagina tekst.

De Oktoberrevolutie van 1917 zou voor het eerst in de geschiedenis de mogelijkheden hebben geschapen om het imperialisme daadwerkelijk te bestrijden. Deze revolutie wordt in de thans gepubliceerde thesen gekenschetst als "de meest grandiose in haar omvang en de diepste in haar taken en doeleinden, die de eeuwenoude dromen der werkers realiseerde. Zij maakte een einde aan de uitbuiting van de mens door de mens en aan elke maatschappelijke en nationale onderdrukking. De Oktoberrevolutie verkondigde niet alleen de grote denkbeelden van het socialisme, van de vrede, de gelijkberechtiging en de vriendschap der volkeren, maar zette ze ook in daden om".

Het geschrift draagt vóór alles het karakter van een principiële leninistische verhandeling, waarin het oppergezag van "de partij" niet discutabel is.

De keuze en de hantering van vele argumenten en de soms bruuske en over het geheel zelfverzekerde toon verraden de invloed en het strijdvaardige temperament van 1e partijsecretaris CHROESTSJOW.

Aan het einde van de beknopte inleiding - waarop zeven uitvoeriger hoofdstukken aansluiten - brengen de samenstellers het volgende Lenin-citaat: ".....wij hebben het recht trots te zijn, en wij zijn er trots op, dat ons het gelukkige lot is beschoren de opbouw van de Sowjetstaat te beginnen, hiermede een nieuw epoch der wereldgeschiedenis in te leiden, het tijdperk van de heerschappij

der nieuwe klasse, die in alle kapitalistische landen onderdrukt is en die overal voorwaarts schrijdt naar het nieuwe leven, naar het overwinnen van de bourgeoisie, naar de dictatuur van het proletariaat, naar de bevrijding van de mensheid van het juk van het kapitaal, van de imperialistische oorlogen".

Het lijkt wel een ironie der historie, dat juist thans het door Lenin gebezigde begrip van "de nieuwe klasse" tot titel van een boek dient, waarin het gehele communistische bewind wordt aangevochten.

De al geruime tijd in Joegoslavische gevangenschap verblijvende Milovan DJILAS, eertijds vice-president van Joegoslavië onder het regime van zijn oud-strijdmakker TITO, heeft, zoals bekend, een analytische studie gewijd aan het communistische systeem (waarin hij zelf carrière maakte en ten val kwam).

In deze studie, waarvan het manuscript buiten Joegoslavië gesmokkeld en op DJILAS' verzoek in augustus 1957 bij een uitgeverij in New York als boek is uitgekomen, wordt "De Nieuwe Klasse" vereenzelvigd met de heersende bovenlaag in de landen waar het communisme aan de macht is.

Lenin echter had, toen hij van de nieuwe klasse gewaagde, juist het proletariaat op het oog, dat naar de opvattingen van DJILAS wordt geringelood en uitgebuit door een exclusieve groep machthebbers. Daartegen heeft hij in zijn boek stelling genomen.

De thesen ter gelegenheid van de 40ste verjaardag van de "Grote Socialistische Oktoberrevolutie" bevatten vele in de loop der jaren platgetreden communistische "waarheden", afgewisseld met meer markante formuleringen, die betrekking hebben op de huidige generale partijlijn.

In stelling 1 wordt er o.m. aan herinnerd, dat Lenin in 1915 de historisch belangrijke conclusie trok over de mogelijkheid om het socialisme in enige landen of ook slechts in een enkel land te doen zegevieren en over de onmogelijkheid van een gelijktijdige zegepraal in alle landen, gezien de ongelijkmatige economische en politieke ontwikkeling der kapitalistische landen in het tijdperk van het imperialisme.

These 2 rept over "een marxistische partij van het nieuwe type", i.c. de communistische partij, de partij der bolsjewiki: leider, initiator en organisator van de revolutionaire massa's van de arbeiders en boeren.

De "dictatuur van het proletariaat" passeert onder 3 de revue. In tegenstelling met de burgerlijke democratie, "die steeds een democratie voor de uitbuitende minderheid was en blijft", heeft de Sowjetmacht de breedste, hoogste vorm van de democratie te belichamen - de democratie voor de werkers, voor de overweldigende meerderheid van het volk.

Vervolgens wordt er nog eens aan herinnerd, dat eertijds, na de Oktoberrevolutie, de communistische partijen in het Westen pas in het stadium van wording verkeerden en derhalve de meerderheid der arbeidersklasse nog niet voor zich vermochten te winnen.

Gedurende "de rechtvaardige revolutionaire vaderlandse oorlog" tegen de buitenlandse interventie en de binnenlandse contra-revolutie brachten de arbeiders en boeren "talentvolle legerleiders, legendarische helden" naar voren, "wier roem altijd zal voortleven".

In stelling 4 wordt verder het vastberaden verzet van de arbeidersklasse in het buitenland gememoreerd. In die tijd werden onder de leuze "Handen af van Sowjet-Rusland" actie-comité's opgericht. Dan gaat het voort: "De arbeiders van alle landen beschouwden de verdediging van de Russische revolutie als hun oereigen zaak, hun internationale plicht in de strijd tegen het kapitaal".

Kennelijk om de glorie van de Sowjet-Russische opbouw in de afgelopen veertig jaar nog meer te accentueren is nadien gesteld, dat de jonge Sowjetstaat in werkelijkheid niet eens in het bezit kwam van de "bedelerfenis" van het economisch achterlijke Rusland van 1913. Deze erfenis zou, volgens de hier gegeven vertekende voorstelling van zaken, door de imperialisten van Duitsland, de USA, Engeland, Frankrijk, Japan en andere staten vernietigd of geroofd zijn. "Zij ruïneerden ons land", aldus wordt vervolgens betoogd.

"Wel leden de imperialisten militair, moreel en politiek een nederlaag, maar zij slaagden er nochtans in de economie van Rusland met tientallen jaren achteruit te zetten. De staalproductie van de jonge Sowjet-Unie in 1920 daalde tot 200.000 ton per jaar. Thans produceert de Sowjet-Unie zo'n hoeveelheid in minder dan twee dagen", aldus klinkt het vervolgens met nauw verholen trots.

Het besproken document behandelt ook de vroegere controversen binnen de CPSU (b.). Ook ditmaal worden bij de vijandige groeperingen en stromingen, die in de partij gebroken moesten worden, opnieuw genoemd de Trotskisten, Boecharinisten en de nationale "afdwalers",

die worden aangeduid als een zich aan de waarheming onttrekkende troep agenten van de in het binnenland verslagen uitbuitersklassen.

Tweemaal Stalin.

Stalin wordt in de verhandeling slechts tweemaal vermeld, de eerste keer (in these 6) met lof, daarna (in these 20) met blaam.

Zijn verdiensten bij het herstellen van de eenheid der partij worden erkend. Daarbij is o.a. geconstateerd, dat het Centraal Comité, "met W.I.Lenin en na diens dood J.W.Stalin aan de top", alle partijvijandige groeperingen had verslagen. De "weg van Lenin" naar de opbouw van het socialisme werd zodoende geëffend.

De in dit partijdocument opnieuw naar voren gebrachte veroordeling van "de cultus rond de persoon J.W.Stalin" lijkt echter van meer actuele betekenis en van verder strekkende politieke draagwijdte te zijn dande tevoren in hetzelfde geschrift mondjesmaat aan Stalin toegemeten waardering.

Als aanloop naar het misprijzen van bepaalde activiteiten van Stalin gedurende diens latere levensjaren, bevat de 20ste these een verwijzing naar een tientallen jaren geleden aanvaarde resolutie van het Xde CPSU-congres. Het bedoelde congres-besluit keerde zich tegen partijdisciplinaire vergrijpen en fractie-vorming, met "als uiterste sanctie-maatregel" het uitstoten uit de partij.

Aansluitend wordt dan nog eens uitgebreid over de activiteiten van de partijvijandige groep MALENKOW-KAGANOWITSJ-MOLOTOV en SJEPILOW, die zich bij hen had aangesloten. De Communistische Partij der Sowjet-Unie, zo luidt het terstond daarop, heeft niet geaarzeld te strijden tegen de cultus rond de persoon van J.W.Stalin, welke de partij en de zaak van de opbouw van het communisme zware schade heeft berokkend.

Daartegen had de partij, blijkens de huidige verklaring, stelling genomen om herhaling onmogelijk te maken. "De partij" - zo wordt nogmaals aangevoerd - "heeft de schendingen van de leninistische normen van het partijleven, het afwijken van de leninistische beginselen inzake de collectieve leiding en de interne partijdemocratie alsmede de schending van de socialistische legaliteit aan scherpe kritiek onderworpen. Het opheffen van deze schendingen heeft onze partij versterkt en haar autoriteit onder de werkende massa's verhoogd".

In feite zijn hier dus verwijten samengevat, die o.a. CHROESTSJOW in zijn befaamde "geheime rede" van 24/25 februari 1956 aan het adres van Stalin heeft gericht en die later werden geformuleerd in de verklaring van het C.C. der CPSU van 2 juli '56.

Beleid binnen de Sowjet-Unie.

In grote trekken hebben de stellingen, uitgegeven namens het Centraal Comité van de CPSU, ten doel tweeërlei effect te sorteren.

Enerzijds wordt er, zoals hier voorgaand kan blijken, mede beoogd de internationale krachten van het communisme te versterken.

Anderzijds richten de aspiraties van CHROESTSJOW en zijn medewerkers zich ook hier kennelijk op een straffe bundeling van de macht der partij binnen het Sowjet-systeem. De bekende decentralisatieplannen in de USSR doen daaraan geen afbreuk. Zij worden integendeel door regeringsinstellingen op economisch gebied ten uitvoer gebracht op een wijze, die het gezag van de partij op alle niveau's alleen maar kan vergroten.

Uit de veelvuldig verschaftte bijzonderheden inzake de uitwerking van nieuwe projecten moet het streven blijken om ingrijpende verbeteringen op kortere termijn in de levensstandaard van de miljoenen werkers aan te brengen.

Zo is bijvoorbeeld speciale aandacht besteed aan het lenigen van de na-oorlogse noodtoestand, die voortduurt op het terrein van de volkshuisvesting en die zonder voorbehoud door de Sowjet-autoriteiten wordt toegegeven.

Kennelijk wordt momenteel een middenkoers gevaren, waarin plaats blijft voor een voortschrijdende maar minder onstuimige déstalinisatie. Intussen worden de krachten afgeremd die de voortgang van een zekere liberalisatie wensen.

De "machten van het behoud" schijnen bij dit alles een ont-plooiing naar ingrijpender politieke en sociale vernieuwingen te kunnen tegenhouden.

Buitenlandse politiek der USSR.

Het patroon van de internationale betrekkingen der Sowjet-Unie toont een zekere "verharding" jegens de niet-communistische wereld en een bepaalde politieke bundeling binnen de landen, waar het

communisme de scepter zwaait, wellicht Joegoslavië hierbij niet uitgezonderd.

In algemene termen houdt Moskou welhaast vanzelfsprekend vast aan de "vreedzame coëxistentie". In de hier zo vaak aangehaalde thesen wordt (onder nr. 22) o.m. opgemerkt, dat de tweede wereldoorlog, "die van een imperialistische in een anti-fascistische, een bevrijdingsoorlog veranderde, heeft aangetoond, dat kapitalistische en socialistische landen niet slechts naast elkaar kunnen bestaan, maar ook kunnen samenwerken en zulks op militair gebied".

Maar hierop volgt direct aansluitend een der scherpste uitvallen tegen de regeerders van West-Duitsland. De Bondsrepubliek wordt gedoodverfd als een bolwerk van het Duitse imperialisme. De vernietiging van het Duitse nationaal-socialisme, het Italiaanse fascisme en het Japanse militarisme leidde, volgens deze jongste ontboezeming van de Afdeling Agitatie en Propaganda in Moskou, niet tot het neerslaan van de monopolistische reactionaire krachten in de belangrijkste kapitalistische landen.

De Europese volkeren en in de eerste linie de naaste burenen van West-Duitsland, zouden zich, volgens het Kremlin, steeds meer bewust worden van het dreigende militaristische gevaar.

Nogmaals wordt de post-stalinistische these herhaald, dat de oorlog in onze tijd geen onontkoombaar noodlot is. Deze uitspraak gaat gepaard aan de bewering, dat het vredesstreven van brede volksmassa's in onze dagen heeft geleid tot het vormen van een wijde "Zone des Vredes", die zowel socialistische als niet-socialistische vreedelievende staten van Europa en Azië omvat, waarvan de bevolking ongeveer anderhalf miljard mensen telt.

Concrete gebeurtenissen.

Afgezien van deze vage uitspraken zijn er in het internationale vlak wel enige concrete gebeurtenissen te vermelden, zoals het afbreken, zonder bevredigende resultaten, van de Londense besprekingen tussen het Westen en de USSR in de subcommissie voor ontwapening der Verenigde Naties.

Voorts was er in Joegoslavië de medio september in een vriendschappelijke sfeer verlopen ontmoeting tussen de Poolse en Zuidslavische partij- en staatsleiders. Belgrado heeft daarbij onvoorwaar-

delijk de Oder-Neisselijns als Polens definitieve westgrens met Duitsland erkend.

In september j.l. kwam verder het Roemeense initiatief om nog vóór eind 1957 een conferentie van de zes Balkanstaten te houden. Maarschalk TITO heeft dit plan - waaraan Moskou waarschijnlijk vooraf zijn zegen heeft gegeven - met enige slagen om de arm begroet. Albanië en Bulgarije stemden er mede in, doch de verwezenlijking zal, naar het zich laat aanzien, nog wel op zich laten wachten omdat Griekenland en Turkije hun verplichtingen als NATO-partners voorop stellen en bericht hebben niet te zullen deelnemen.

Het Roemeense initiatief en de reactie van TITO hebben in elk geval aangetoond, dat de tot voor kort stroeve betrekkingen tussen Boekarest en Belgrado inmiddels aanzienlijk zijn verbeterd.

Er is trouwens nog een andere toenadering te signaleren. In een onlangs gehouden rede voor de "Parteihochschule" der SED verklaarde Walter ULBRICHT in Joegoslavië een volksdemocratisch land te erkennen, een opmerkelijk verzoenend geluid na zoveel onverholen anti-TITOÏSME zijnerzijds tot in het jongste verleden.

Het sluiten der "socialistische" gelederen.

Over het geheel genomen valt er een streven van alle communistische machthebbers naar een nauwere onderlinge samenwerking waar te nemen. Blijkbaar wordt voorshands nagelaten al te luidruchtig in te gaan op de nog steeds bestaande politieke controversen. Zoals in het vorige maandoverzicht werd opgemerkt is de politieke gang van zaken in Bulgarije en Roemenië veeleer te interpreteren als een verstrakking dan als een liberalisatie. Daar werden juist nationaal georiënteerde figuren met min of meer uitgesproken anti-stalinistische opvattingen uit de leiding gezet.

In de Sowjet-Unie heeft CHROESTSJOV zelf, ongeveer een maand na de verwijdering van de anti-partijgroep, dus van de "dogmatici", een campagne tegen de liberaliserende en revisionistische elementen ingeleid. Daarbij werd achteraf nog eens scherpe kritiek op de ideologische gedragingen van SJEPILOW uitgeoefend. In dit verband kan tevens worden verwezen naar hetgeen in de hiervoren behandelde "revolutie-thesen" speciaal ten aanzien van Hongarije's oud-premier

Imre NAGY is opgemerkt. Hij wordt gekenschetst als de exponent van het revisionisme, die afgeleid naar volledig verraad van de socialistische zaak.

In Joegoslavië is het bewind overgegaan tot een verscherpt optreden tegen oppositionele figuren. Zo staat een nieuw strafproces tegen de oud-vice-president Milovan DJILAS voor de deur. Zijn vriend en medestander, de partij-ideoloog DEDIJER, die in het Westen met zijn vrijmoedige kritiek op het politieke bewind van zijn land de aandacht had getrokken, wordt thans, volgens persberichten, onder zware druk gezet. Hem is bijvoorbeeld niet toegestaan een lectoraat aan de universiteit van Manchester te aanvaarden.

GOMJLKA en TITO hebben gedurende hun ontmoetingen van 13 tot 17 september j.l. in Joegoslavië tal van uitspraken gedaan, die er op zouden kunnen wijzen hoe zeer zij prijs stellen op het behoud van rechten en vrijheden, die zij in het jongste verleden op Moskou hebben veroverd. De communistische partners getuigen echter thans over de gehele linie, meer dan in de bewogen maanden na de oktobergebeurtenissen van 1956, voor begrippen als proletarisch internationalisme, zuiverheid van het marxisme-leninisme, socialistische verbondenheid en wat dies meer zij. Ook hier dus een zekere ideologische verstraking.

Maarschalk TITO heeft echter tijdens zijn september-ontmoeting met GOMJLKA en andere Poolse gasten nog eens ondubbelzinnig uiteengezet hoe hij zich de leiding van de Sowjet-Unie als eerste land van het socialisme voorstelt.

De Declaratie van Belgrado van juni 1955 en de Verklaring van Moskou van juni 1956 oordeelt hij van fundamentele betekenis voor de verhouding onderling tussen de grote en de kleine socialistische partners. De Declaratie van Belgrado had dan ook, volgens de mededeling van TITO aan zijn Poolse gasten, bij zijn jongste besprekingen met CHROESTSJOV, begin augustus 1957 te Boekarest, een dominerende plaats ingenomen.

TITO zeide de grote rol van het eerste land van het socialisme niet te ontkennen. Als het land met de meeste socialistische ervaring ziet hij de positie van de Sowjet-Unie als die van een staat, die door zijn gedragingen en praktijken vertrouwen kweekt in zijn leider-

schap. Het eerste socialistische land heeft zijns inziens vóór alles verplichtingen tegenover het internationale proletariaat en tegenover de progressieve krachten in het algemeen (Borba 16-9-57).

Bij een zodanige interpretatie van Moskou's leiderschap zouden binnen de communistische partijen een aantal bezwaren kunnen wegvallen tegen eventuele pogingen om de krachten van het communisme opnieuw te coördineren in een of ander internationaal orgaan.

Hoewel er in internationale leidende communistische kringen bezwaren zijn gerezen tegen een heropricting in een of andere vorm van het in april 1956 ontbonden Kominform, duiken er voortdurend geruchten op over een nieuwe vorm van georganiseerde communistische samenwerking.

* * *

HOOFDSTUK II - ACTIVITEITEN VAN DE CPN EN HAAR HULPORGANISATIES.De CPN.Het conflict in het partijbestuur.Reorganisatie van de leiding.

In "De Waarheid" van 30-9-'57 maakte het partijbestuur een besluit tot reorganisatie van de leiding der partij bekend. Deze, voor de buitenwereld geheel onverwacht komende verandering, is verklaard met de motivering dat de na het 18e partijcongres (okt. 1956) ingevoerde werkwijze van de leiding onbevredigend was gebleken. Daarom was de structuur van vóór het congres hersteld. De beknopte inhoud van het besluit is als volgt:

1. Het voltallige partijbestuur blijft het hoogste orgaan van de partij tussen twee congressen en moet regelmatig bijeenkomen. Tussen de zittingen van het voltallige partijbestuur zal het dagelijks bestuur op collectieve wijze leiding geven aan de politiek en de activiteit van de partij op alle gebieden, volgens de besluiten en richtlijnen van het partijbestuur.
2. De secretarissen en de voorzitter van het partijbestuur zijn belast met de dagelijkse werkzaamheden ter uitvoering van de besluiten van het partijbestuur en het dagelijks bestuur.
3. De algemeen secretaris is belast met de leiding van het werk van het dagelijks bestuur; daarnaast is een tweede algemeen secretaris als zijn plaatsvervanger benoemd.

Het dagelijks bestuur is thans als volgt samengesteld:

Marcus BAKKER, Friedl BARUCH, Siem GROENENDIJK, Paul de GROOT, Henk HOEKSTRA, Ger KUIJPER, Harry VERHEY, Gerben WAGENAAR en Joop WOLFF.

Het partij-secretariaat bestaat nu uit vijf leden, met name:
Paul de GROOT - algemeen partij-secretaris;
Harry VERHEY - tweede algemeen partij-secretaris;
H. HOEKSTRA en Ger KUIJPER - secretarissen en
Gerben WAGENAAR - partij-voorzitter.

Situatie na oktober 1956.

Tot aan dit besluit - dus in de periode oktober 1956 - september 1957 - gaf het partijbestuur in zijn geheel leiding aan de activiteit van de partij op alle gebieden. Naast de algemene politieke vraagstukken besprak het ook de praktische uitvoering van het partijwerk. Het partijbestuur diende minstens een keer per maand bijeen te komen.

In de praktijk is het - mede tengevolge van het uitgebroken conflict - zelfs wel meer dan eenmaal per maand bijeengewees. De voorzitter, Gerben WAGENAAR, had de leiding van de zittingen van het partijbestuur, terwijl Paul de GROOT als algemeen secretaris de zittingen voorbereidde en toezicht hield op de uitvoering van de besluiten van het partijbestuur.

Naast het partijbestuur bestond er een dagelijks bestuur, waarvan de leden uit en door het partijbestuur gekozen werden.

Het dagelijks bestuur had tot taak de besluiten van het partijbestuur op propagandistisch en organisatorisch gebied uit te voeren. Volgens de bekendmaking in "De Waarheid" van eind september j.l. werden de zittingen van het **partijbestuur** voorbereid door de algemeen secretaris, de partijvoorzitter en de secretaris van dit bestuur. De afzonderlijke bureaus voor propaganda en organisatie werden na oktober 1956 geliquideerd.

Het eind 1956 opgeheven partijsecretariaat is thans weer ingesteld. Dit herboren partijsecretariaat is een in de statuten niet-voorzien college. Het telde sinds zijn tot standkoming in 1947 4 of 5 leden, die in feite als leidende kern van de partij optraden.

Achtergrond van de reorganisatie.

De reorganisatie in de top van de partij, kort na het 18e partijcongres van oktober 1956, verlegde het zwaartepunt in de leiding van de CPN van het dagelijks bestuur - in het bijzonder het partijsecretariaat - naar het voltallige partijbestuur. Deze wijziging beantwoordde aan het streven naar meer collectiviteit in de leiding, dat na het 20e congres van de CPSU van februari 1956 in vrijwel alle communistische partijen aan de dag trad.

Door de jongste reorganisatie wordt de klok weer teruggezet.

In plaats van het voltallige partijbestuur, dat in den ver-
volg slechts "regelmatig" en niet meer "één maal per maand" zal
samenkomen, worden het veel kleinere dagelijks bestuur en het par-
tijsecretariaat wederom de werkelijke leidende kernen. Zij hebben in
de partij opnieuw alle macht in handen.

Blijkbaar wil Paul de GROOT door het op deze wijze buiten
spel zetten van het partijbestuur een einde maken aan het conflict
in de boezem van dit college.

De tegen De GROOT en zijn naaste medewerkers opponerende
groep partijbestuurders (t.w.: Bertus BRANDSEN, Frits REUTER en
enkele anderen, o.w. Henk GORTZAK, voorzitter van de CPN-2e Kamer-
fractie, Cor GEUGJES, directeur van "De Waarheid", lid 1e Kamer
en Rie LIPS-ODINOT, voorzitter der NVB en lid 2e Kamer) krijgt
door de degradatie van de positie van het partijbestuur geen ge-
legenheid om zich in de leiding van de partij werkelijk te doen
gelden. De algemeen partijsecretaris heeft zich in het dagelijks
bestuur en het partijsecretariaat omringd met hem geheel en al
toegewijde medewerkers. Door hun verkiezing heeft De GROOT zijn
positie aanmerkelijk versterkt. Bovendien heeft hij zijn rol van
toezichthouder-op-een-afstand opgegeven door zowel in het dage-
lijks bestuur als in het partijsecretariaat zitting te nemen.

De mutaties.

1. Nieuwe leden van het dagelijks bestuur zijn Paul de GROOT,
Gerben WAGENAAR, Marcus BAKKER, Friedl BARUCH en Siem GROE-
NENDIJK.
2. Henk HOEKSTRA, Ger KUIJPER, Harry VERHEY en Joop WOLFF heb-
ben hun zetel behouden.
3. Uit het dagelijks bestuur zijn verdwenen Francisco DIAZ
BAUSTE (alias Frans BRANDSE), Nico LUIRINK en Rinus HAKS.

ad. 1.

Nu het dagelijks bestuur weer in zijn oude glorie van lei-
ding gevende kern in de partij is herrezen behoeft het niet te ver-
bazen dat Paul de GROOT er zitting in heeft genomen.

Partijvoorzitter -

Partijvoorzitter Gerben WAGENAAR, die BRANDSEN en REUTER was bijgefallen, heeft zijn positie zeer waarschijnlijk slechts kunnen redden, door voor Paul de GROOT het hoofd te buigen. Of zijn plaats in het dagelijks bestuur en het partijsecretariaat van duurzame aard zal zijn dient te worden afgewacht.

De sinds zijn verkiezing tot lid van de Tweede Kamer als hoofdredacteur van "De Waarheid" afgetreden Marcus BAKKER voert nog menigmaal in het partijblad de pen. Hij kan, al is hij wellicht niet een van de trouwste medewerkers van De GROOT, zeker niet tot zijn tegenstanders worden gerekend.

Friedl BARUCH, de huidige hoofdredacteur van "De Waarheid", is met De GROOT een van de weinige goed in de leer van het marxisme-leninisme geschoolde theoretici van de CPN. Hij houdt zich vooral bezig met economische problemen en erkent de autoriteit van De GROOT volledig.

Siem GROENENDIJK, politiek leider van het district Rotterdam mag zich de laatste jaren steeds meer in de gunst van Paul de GROOT verheugen. In november 1956 maakte hij met Ger KUIJPER deel uit van de partijdelegatie, die onder leiding van De GROOT belangrijke besprekingen met de CPSU in Moskou voerde. Gelijkzeitig met Paul de GROOT en Ger KUIJPER bevond hij zich in augustus 1957 wederom in Moskou. Het is niet uitgesloten dat hij bij die gelegenheid ook heeft deelgenomen aan gesprekken met de leiders van de CPSU, waarbij dan zonder twijfel het conflict in de partij aan de orde zal zijn geweest.

ad. 2.

In de positie van Henk HOEKSTRA, Ger KUIJPER en Joop WOLFF, drie trouwe paladijnen van De GROOT, is weinig verandering gekomen. Zij blijven lid van het dagelijks bestuur. Henk HOEKSTRA en Ger KUIJPER maken als secretarissen van de partij tevens deel uit van het partijsecretariaat, waarin zij waarschijnlijk resp. de organisatorische en de financiële zaken zullen blijven behartigen.

Harry VERHEY, wiens politieke ster na zijn terugval in 1954 en 1955 weer aanzienlijk is gestegen, ziet zich bevorderd tot 2e algemeen secretaris. Hij is daarmee als de plaatsvervanger van De GROOT aangewezen. Hem zal waarschijnlijk de gehele dagelijks leiding van

de partij vanuit "Felix Meritis" toevallen. VERHEY, die kort geleden benoemd was tot secretaris voor de pers, zal vermoedelijk in zijn nieuwe functie de verantwoordelijkheid voor de propaganda en voor het publiciteits-apparaat van de partij behouden.

ad. 3.

Opvallend is dat Francisco DIAZ BAUSTE (alias Frans BRANDSE), wiens benoeming tot lid van het dagelijks bestuur in mei j.l. aanleiding was tot het uitbreken van het conflict in het partijbestuur, niet in de dagelijkse leiding is teruggekeerd.

Mogelijk heeft Paul de GROOT deze "steen des aanstoots" uit het dagelijks bestuur geweerd omdat anders aan de gevoelens van de oppositie in te grote mate geweld zou worden aangedaan. Hetzelfde motief kan hebben gegolden voor het opnemen in het dagelijks bestuur van Rinus HAKS, wiens directe ingrepen bij de EVC veel kwaad bloed hadden gezet.

Nico LUIRINK is om voorlopig nog onbekende redenen niet in het dagelijks bestuur teruggekeerd.

Gerard GEELHOED en Adrie VERREYNT exit.

Aan de loopbaan van twee vrijgestelden der CPN, t.w.: Gerard GEELHOED en Adrie VERREYNT kwam een dezer dagen een vrij abrupt einde.

GEELHOED is van 1945 af in partijverband werkzaam, de laatste jaren was hij in Felix Meritis belast met propagandazaken. Hij heeft per 1-9-57 een betrekking bij een particulier bedrijf aanvaard. In de loop der jaren heeft hij zich steeds een toegewijd en offervardig partijfunctionaris getoond. GEELHOED's terugtreden uit de bezoldigde dienst van de CPN is dan ook niet veroorzaakt door afvalligheid, maar is terug te voeren tot de omstandigheid dat de verhouding tussen hem en Paul de GROOT zeer was verslechterd. Het ontslag van GEELHOED kan daarom als min of meer onvrijwillig worden aangeduid.

VERREYNT, politiek leider van het district Noord-Brabant, die tevens belast was met het toezicht op de drie zuidelijke partijdistricten, heeft zich in de loop van de zomer zodanige t.a.v. Paul de GROOT denigrerende uitlatingen veroorloofd, dat hij terzake door

het dagelijks bestuur ter verantwoording werd geroepen. Naar verluidt heeft hij geweigerd aan een oproep om in "Amsterdam" te verschijnen te voldoen. In afwachting van een nadere beslissing is hij daarop door de partijleiding in al zijn partijfuncties geschorst.

De gevallen van GEELHOED en VERREYDT zijn symptomatisch voor de groeiende aversie in de partij tegen de algemeen secretaris Paul de GROOT.

Troonrede en miljoenennota.

In een ongesigneerd artikel "De Derde Dinsdag" - mogelijk afkomstig van Paul de GROOT - bracht "De Waarheid" van 17-9-57 commentaar op de troonrede en de miljoenennota. "Wie tot gisteren nog in het welvaartssprookje heeft geloofd, die mag vandaag zijn illusies wel begraven", aldus concludeert de schrijver reeds in de eerste volzin. Hij vroeg zich af welke onnozele de belofte, dat de prijzen globaal op het huidige peil gehandhaafd zullen blijven, zal geloven. Immers "al draait de heer Zijlstra nog zo hardnekkig aan zijn gebedsmolen van de prijsstabilisatie - het volk is door ervaring wijs geworden. Het program van de regering is duidelijk. Zij wil de spiraal van hogere prijzen - hogere winsten verder laten draaien".

De gebruikelijke oproep aan de leden van het NVV tot het vormen van eenheid in de bedrijven met de kameraden van de EVC ter verdediging van het loonpeil ontbrak ook in dit artikel niet.

Nieuwe aanpassingsgolf.

Omdat voor dinsdag 17 september niet de hand kon worden gelegd op een grote zaal vond de gebruikelijke communistische massameeting in Amsterdam een dag later, op 18 september, plaats.

Volgens de verslaggever van "De Waarheid" karakteriseerde De GROOT de troonrede en de miljoenennota als volgt: "Een rijksbegroting zo somber en grauw als het weer van de laatste weken met een koude stortregen op de bevolking in de vorm van een nieuwe aanpassingsgolf. Maar toch is - wat vroeg of laat moest gebeuren - ergens achter de wolken de zon bezig door te breken, getuige het feit, dat de regering zich in de begroting van Buitenlandse Zaken tegen atoomwapens en atoomproeven uitspreekt. Wat de CPN zes jaar geleden

alleen begon is een massa-actie geworden en, onder druk daarvan, thans een staatszaak, een zaak van het gehele Nederlandse volk".

Aldus volgde de algemeen secretaris de communistische tactiek om elke uiting - van welke zijde ook afkomstig - die parallel loopt met de communistische visie voor te stellen als een succes van de acties der communisten. De regeringsuitspraak tegen de atoomwapens toont, volgens de algemeen CPN-secretaris, aan hoe groot de kracht van de massa en de openbare mening is. Ook deze gelegenheid werd aangegrepen om de arbeiders aan te sporen het eenheidsfront van onderop te vormen door het oprichten van actie-comitees in de bedrijven.

Als wij ons, aldus De GROOT, eensgezind tegen de nieuwe aanpassingstactiek van de regering verzetten, zal zij het bij plannen moeten laten. Communisten en socialisten, NVV-ers en EVC-ers, katholiek en christelijk georganiseerden moeten als één man naar voren treden.

Veertig jaar na de Oktoberrevolutie.

Aan een passende viering van de 40e verjaardag van de Russische Oktoberrevolutie op 7 november a.s. blijkt het bestuur van de CPN veel waarde te hechten. De afdelingen en districten werden vroegtijdig aangespoord voorbereidingen voor die viering te treffen. Hierbij werd hen opdracht gegeven zo vroegtijdig mogelijk geschikte zalen te bespreken.

Het partijbestuur wil deze gelegenheid aangrijpen om:

- a. de rol en de betekenis van de Sowjet-Unie in de strijd voor de vrede en de internationale arbeidersbeweging aan brede lagen van het volk bekend te maken;
- b. de autoriteit van de Sowjet-Unie te vergroten en de aanhangers te wapenen tegen de anti-Sowjet en anti-communistische campagne;
- c. de rol van de CPSU als aanvoester van de strijd van de communisten en de arbeidersbeweging in de gehele wereld duidelijk te maken;
- d. het verschil tussen de communistische en sociaal-democratische opvattingen uiteen te zetten en de internationale solidariteit, in het bijzonder de solidariteit met de Sowjet-Unie en haar communistische partij, verder te versterken.

Waar mogelijk zullen openbare bijeenkomsten met een feestelijk karakter worden belegd. In Amsterdam zal in de Apollohal een grote meeting worden gehouden. Deze zal worden voorafgegaan door een demonstratie en worden besloten met een groot bal. Voorts hoopt men de belangstelling van de intellectuelen te trekken voor lezingen over het onderwerp "De invloed van de Sowjet-Unie op de ontwikkeling der geschiedenis".

De partijscholing.

De scholing neemt, zoals bekend, in het communisme een belangrijke plaats in. De partij oordeelt haar zelf van belang om de partijgenoten een goed inzicht in de theorie van het marxisme-leninisme bij te brengen. De leden zullen daardoor in staat worden gesteld om als "het meest klassebewuste en strijdbaarste deel van het proletariaat" de arbeidersklasse de weg naar het socialisme te wijzen. De CPN besteedt daarom aan de scholing dan ook veel aandacht. en organiseert verschillende scholingscursussen t.w.:

- 1e. de basisscholing, bestemd voor de "gewone" leden uit de afdelingen, waarbij ook sympathiserende niet-leden welkom zijn;
- 2e. de kaderscholing voor hen die zich al wat verder in de materie verdiept hebben;
- 3e. de topkaderscholing voor "vrijgestelden", functionarissen uit de districtsleiding e.d.

Enige jaren geleden werden de deelnemers hieraan gedurende zes weken in een vacantieoord op de Veluwe bijeengebracht, waar zij - nagenoeg geheel geïsoleerd van de buitenwereld - zich aan de studie moesten wijden.

Het vorige cursusjaar werden enige zesweekse cursussen in Amsterdam en Rotterdam georganiseerd. Hierbij werd driemaal per week een inleiding gehouden; de deelnemers moesten verder thuis de stof bestuderen.

De onderwerpen, die op de scholing aan de orde komen, worden door de partijleiding centraal voorgeschreven.

De vorige scholingscursus werd begonnen met een bespreking van een boekje, geschreven door Ger HARMSEN, "De huidige klassenstrijd in Nederland".

Aangezien HARMSEN eind 1956 in conflict kwam met de partijleiding moest - kenmerkend voor communistische opvattingen - ook de bestudering van zijn boekje op de scholingscursussen beëindigd worden. Er werd toen overgegaan tot besprekingen van de artikelen van Paul de GROOT, die begin 1957 in "De Waarheid" verschenen onder de titel: "De levende waarheid van het Leninisme".

De scholing staat dit jaar geheel in het teken van de veertigste herdenking van de Oktoberrevolutie.

De basis- en kaderscholing hebben als onderwerp: "De Oktoberrevolutie en haar betekenis in de huidige tijd". De volgende aspecten zullen hiervan behandeld worden:

1. de internationale betekenis van de Oktoberrevolutie;
2. de Oktoberrevolutie en de partij van het nieuwe type;
3. het verschil tussen de kapitalistische en socialistische onderlinge samenwerking;
4. de betekenis van de Oktoberrevolutie voor de koloniale volkeren;
5. burgerlijke en socialistische democratie;
6. de Oktoberrevolutie en de strijd voor de vrede.

De resultaten van de scholing vielen in het afgelopen scholingsjaar in het algemeen niet mee. Vooral de basisscholing verliep slecht. Talrijke keren konden de vastgestelde bijeenkomsten wegens gebrek aan belangstelling niet doorgaan. Dit behoeft geen verwondering te wekken aangezien de cursisten veelal niet meer dan een lagere school-opleiding hebben gehad en een min of meer theoretisch-politiek betoog geheel buiten hun gedachtenwereld ligt. Bovendien moesten vorig jaar de deelnemers de te behandelen stof van te voren thuis bestuderen. De angst "een beurt te krijgen" deed menigeen besluiten van de scholingsbijeenkomsten eenvoudig weg te blijven.

Een andere moeilijkheid bij de organisatie van de basisscholing vormt het schreeuwend tekort aan goede scholingsleiders. Men tracht dit te ondervangen door op de basis- en kadercursussen dezelfde stof te behandelen - uiteraard op de kaderscholing wat diepergaand- en er zorg voor te dragen, dat de kadercursus net iets verder is dan de basiscursus. Bovendien krijgen de deelnemers aan de kadercursus bij alle behandelende onderwerpen een schriftelijke toelichting. Zo kunnen zij althans enigszins beslagen ten ijs komen als scholingsleider

voor de basiscursus. Toch bevredigt ook deze oplossing niet. De ondergrond van veel cursusleiders blijft te enen male onvoldoende.

De partijleiding tracht in het thans begonnen cursusjaar in de eerste plaats het ideologische peil van het kader te verhogen. Slaagt men hierin, dan hoopt men dat dit een gunstige doorwerking op de basisscholing zal hebben.

Wat die basisscholing betreft krijgen de deelnemers dit jaar geen huiswerk meer op. Men wil ze trekken met het idee, dat ze alleen maar behoeven te luisteren. De leider moet de deelnemers stimuleren zelf de litteratuur te gaan lezen. Bij de kadercursus blijven de deelnemers verplicht zich in de litteratuur te verdiepen.

Verder komen er een aantal cursussen van 14 dagen voor de verst gevorderden van de basisscholing. Hierin kan men iets dieper ingaan op enkele problemen.

Tenslotte worden er in de grote steden weer een aantal topkadercursussen van zes weken georganiseerd.

Nogmaals "Niet bij brood alleen".

Nadat Pegasus t.a.v. het al of niet uitgeven van een Nederlandse vertaling van het boek van de Sowjet-Russische auteur DOEDINSJEW "Niet bij brood alleen" een afwachtende houding had aangenomen, is deze communistische uitgeverij en boekhandel er door de loop van de gebeurtenissen min of meer toe gedrongen tot een uitgave van het omstreden werk over te gaan. Enthousiasme hiervoor heeft bij Pegasus nimmer bestaan. Men had veiligheidshalve de vertalingsrechten voor zich gereserveerd om te voorkomen dat "burgerlijke uitgevers" zich van het werk meester zouden maken. Na een (nodeloos) proces, gevoerd tegen de uitgeverij "De Bezige Bij", die het voornemen had kenbaar gemaakt een in Frankrijk gedrukte Nederlandse vertaling van het boekwerk te willen invoeren, nam Pegasus tenslotte het besluit zelf met het boek uit te komen. (in M.O. no. 4 en 6 1957 is op deze geruchtmakende zaak nader ingegaan).

Geruime tijd voor Pegasus met zijn uitgave "Niet bij brood alleen" gereed was gekomen werd te Amsterdam een uitgeverij "DUPHARE" opgericht. Deze uitgeverij - niet aangesloten bij de "Vereniging tot bevordering van de belangen des boekhandels" en daardoor juridisch onkwetsbaar - was kennelijk door "De Bezige Bij" opgericht om toch

nog met een Nederlandse vertaling van het werk aan de markt te kunnen komen. Deze opzet is geslaagd want de uitgave van "DUPHARE" werd ruim een maand eerder dan die van Pegasus op de boekenmarkt geïntroduceerd. Het is begrijpelijk dat de communistische uitgeverij over deze gang van zaken zeer ontstemd was. De communistische literator en CPN-partijbestuurder Theun de VRIES luchtte zijn gemoed hierover in een schimpdicht in "De Waarheid" van 10 augustus 1957. Dit gedicht eindigt als volgt:

"Duphare.....Duphare? Wat klinkt dat naar!
Wat moet dat bronstig bijtje daar,
Op rode bloemen.....? 'k Zie het al,
Het zoekt geen hongingzeem, maar gal".

Uitspraken van CHROESTSJOW over DOEDINTSEW's boek.

De sinds november 1956 in de Sowjet-Unie op gang gekomen discussie over het boek van DOEDINTSEW kwam door persoonlijke bemoeienis van partijsecretaris CHROESTSJOW tot een hoogtepunt. Op een schrijversconferentie van 13 mei 1957, een ontvangst van kunstenaars van 19 mei 1957 en op een bijeenkomst van actieve partijleden in juli l.l. gaf CHROESTSJOW in verschillende redevoeringen onomwonden te kennen dat de strekking van DOEDINTSEW's roman kort gezegd onwaarachtig is.

De leiding van de communistische partij in de Sowjet-Unie heeft 5 maanden nodig gehad om "klaarheid" te brengen in de verwarring die de schrijver had teweeg gebracht.

Nadat het blad "Kommunist", het theoretisch tijdschrift van de CPSU, in zijn aflevering nr. 12 een samenvatting van CHROESTSJOW's redevoeringen publiceerde, was het inmiddels augustus geworden toen het Westen gelegenheid kreeg hiervan kennis te nemen.

De CPN haastte zich in "De Waarheid" van 28 augustus j.l. melding te maken van CHROESTSJOW's opvattingen over de rol van literatuur en kunst in de Sowjet-Unie. Hierbij werd erop gewezen dat DOEDINTSEW al het negatieve wat er maar te vinden was in zijn boek sterk overdreven en met een zeker leedvermaak op één hoop had gooid.

Verheugd, eindelijk een duidelijke waardering van de zijde van het socialistische vaderland ter beschikking te hebben, deed Jaap

WOLFF, secretaris van Paul de GROOT, er in een boekbespreking (Waarheid, 6 en 7 september 1957), nog een schepje boven op. WOLFF schreef o.m.: "Het is een onbevredigend en in wezen kleinburgerlijk boek dat alleen negatieve verschijnselen op uiterst overdreven wijze weergeeft. Dat het werk desondanks toch door Pegasus is uitgegeven, is geschied om de Nederlandse lezer in staat te stellen zelf te oordelen".

Een komische noot in het geheel is, dat de communistische uitgeverij Pegasus thans reclame maakt voor een uitgave die de CPN op ideologische gronden niet aanvaardbaar acht.

De partijfilmdienst.

Begin juni 1957 heeft het dagelijks bestuur van de CPN in een circulaire aan de districtsbesturen nog eens op de grote betekenis van de propaganda door middel van de film gewezen.

Hierdoor is het, aldus deze circulaire, mogelijk contacten te leggen en te onderhouden met groepen van de bevolking, die afwijzend of neutraal staan tegenover het communisme. Door het bijwonen van de filmbijeenkomsten krijgen de bezoekers een andere visie op talrijke problemen en raken ze vertrouwd met de sfeer van de communistische partij.

De moeilijkheden bij het huren van zalen, die na de gebeurtenissen in Hongarije sterk waren toegenomen, zijn, zo wordt geconstateerd, al lang niet meer zo groot. Zaalafdrijving komt hoe langer hoe minder voor. De partijfilmdienst slaagde er in over het huren van een aantal theaters met enige landelijke bioscoopconcerns overeenstemming te bereiken.

In bovengenoemde circulaire werd aan de districten voorts verzocht een aanvang te maken met het organiseren van plaatselijke filmvoorstellingen. Het door de partijfilmdienst organiseren van een landelijke filmtournee zal dit jaar niet plaats vinden.

Blijkens mededelingen in het dagblad van "De Waarheid" van 5 september 1957 beschikt de filmdienst momenteel over 100 hoofdfilms, 25 grote documentaires en enkele honderden korte films .

Op 21 september is het nieuwe seizoen ingezet met de vertoning van een vijftal nieuwe films (3 Sowjet-Russische, een Chinese en een Tsjechische film). Deze zevenvoorstellingen zouden, volgens het Waarheidverslag, door ongeveer 6000 personen zijn bezocht. Sinds het

bestaan van de partijfilmdienst - nu 8 jaar geleden opgericht - zouden meer dan 2 miljoen toeschouwers de voorstellingen hebben bijgewoond.

Zoals reeds in M.O. 3-1957 werd vermeld, heeft de filmdienst tijdens het jongste seizoen successen kunnen behalen met het werken onder de namen: M.v.d.Berg, Film Import-Export, Cor Ruyshof 8, Amsterdam en J.P.ZWARTS, Filmprojectie, Vrijheidslaan 13 te Amsterdam.

De filmdienst zal in het nieuwe seizoen wederom van een andere naam gebruik maken t.w.: Filmstudio "Amsterdam", Cor Ruyshof 8, Amsterdam. Een prospectus onder deze nieuwe naam is inmiddels verschenen.

* * *

De Hulporganisaties.Vredesbeweging.Wereldvredesraad.

Gestimuleerd door de besluiten, die tijdens de zitting van de Wereldvredesraad in Colombo (juni 1957) en gedurende de 3e internationale conferentie tegen A- en H-bommen te Tokio (augustus 1957) werden genomen, concentreert de communistische Wereldvredesbeweging haar aandacht volledig op de internationale actie tegen het gebruik van en de proefnemingen met atoomwapens.

Zo maakte het "Internationaal Instituut voor de Vrede" - de nieuwe naam van het WVR-secretariaat in Wenen - onlangs bekend, dat binnenkort wetenschappelijke documenten zullen verschijnen betreffende de potentiële gevaren, verbonden aan de toepassing van de kernenergie. Deze in de Franse en Engelse taal gestelde gegevens zullen elke twee maanden met nieuwe publicaties worden aangevuld.

Voorts heeft de president van het "Internationaal Instituut voor de Vrede", J. ENDICOTT - in aansluiting op het tijdens de conferentie van Tokio geopperde denkbeeld tot het houden van een wereldconferentie van specialisten op het gebied der kernfysica - voorgesteld een dergelijke meeting in Wenen te beleggen. ENDICOTT bracht in dit verband in herinnering, dat de Oostenrijkse vice-kanselier, Dr. SCHÄRF, in algemene zin een suggestie in deze richting zou hebben gedaan.

In het kader van zijn propaganda tegen militair gebruik van atoomkracht keert de WVR zich de laatste tijd fel tegen het Euratom-verdrag, dat een gevaar voor de vrede en een belemmering voor het herstel der Duitse eenheid wordt genoemd.

Nederlandse Vredesraad.

De Nederlandse Vredesraad, die de door de WVR aangegeven koers op de voet volgt, heeft momenteel de wind niet in de zeilen. Zijn streven naar samenwerking met het Haarlemse AAA-comité - met de bedoeling om invloed te verkrijgen op het verloop van de door dit comité gelanceerde actie - stuit de laatste tijd af op het wantrouwen van de comité-leden tegenover de NVR.

De leiding van de NVR wil thans zo mogelijk tot een intensiever en meer omvangrijke actie komen door zekere coördinatie van verschillende anti-atoombomacties in ons land. Om dit doel te bereiken zou de NVR willen bemiddelen tussen de Amsterdamse arts K.MAY en de voorzitter van het Haarlemse AAA-comité, G.A. de BOCK. Een moeilijkheid is, dat MAY een antipathie koestert tegen het Haarlemse comité, omdat dit geweigerd heeft zijn afvaardiging naar Tokio, waar hij in augustus de 3de Internationale Conferentie tegen A- en H-bommen bijwoonde, te ondersteunen.

Niettemin is de NVR van mening, dat het contact met het Haarlemse comité gehandhaafd dient te worden, vooral vanwege de buitenlandse relaties (o.m. met gelijkgestemde West-Duitse groeperingen), die dit comité zou onderhouden.

Hoewel de NVR geen onprettige ervaringen heeft op het punt van de samenwerking met het Comité Stopzetting Atoomprouven (CSA) o.l.v. de theoloog Dr. F. BOERWINKEL, meent men toch, dat het CSA niet bereid zal zijn van zijn kant medewerking te verlenen om een drievoudige alliantie De BOCK - MAY - BOERWINKEL te bereiken. Het CSA schuwt n.l. elk massaal optreden naar buiten.

Overigens beseft de NVR geen kans van slagen te hebben als de raad zelf een breed-gebaseerde landelijke anti A-bom campagne op touw zou zetten, daar de communistische vredesbeweging vrijwel geen binding met de bevolking heeft en voor de uitvoering van haar besluiten vooral steunt op het geringe aantal getrouwen in de plaatselijke vredescomité's.

In de loop van de maand september richtte de NVR een schrijven tot de Raad van Ministers en de voorzitters der beide Kamers. Daarin is de regering steun verzocht aan het initiatief van België om in het kader van de Verenigde Naties voor te stellen een internationale voorlichtingscampagne te organiseren over de gevolgen van het gebruik van kernwapens.

De NVR betreurt inmiddels in een beschouwing over de Troonrede, dat de Nederlandse Regering wel de NATO en het Euratom-verdrag in bescherming heeft genomen, doch geen stappen heeft aangekondigd ter bereiking van een internationaal accoord inzake de stopzetting van kernprouven. ("Vrede" van 19-9-'57).

Deze internationaal gevoerde communistische acties tegen het gebruik van kernwapens hebben uiteraard een algemene politieke achtergrond. Het streven van Rusland is en blijft erop gericht om op wereldschaal in "verenigd front" tegen de Amerikaanse machthebbers te ageren.

Het feit, dat de Verenigde Staten reeds éénmaal als enig land ter wereld van een kernwapen tegen een vijand (i.c. Japan) gebruik maakten, verschafte Moskou een uniek propaganda-object. Daarmede wordt thans gespeculeerd op de angstgevoelens van de mensheid voor algehele vernietiging.

Ondanks deze voorsprong van de Sowjet-Russische propaganda in emotioneel opzicht, stuit de huidige campagne der communisten tegen de kernwapenen in Nederland op een zeker wantrouwen.

Het treedt o.a. aan de dag in het geringe succes, dat de Nederlandse Vredesraad tot dusverre kon behalen. bij zijn pogingen om de activiteiten tegen de atoombom te bundelen. Derhalve geeft de praktijk niet anders te zien dan wat plaatselijke acties van weinig betekenis. De activiteit, zoals die in het "Appel van Berlijn" (april 1957) is bedoeld, is in Nederland feitelijk nog niet op gang gekomen.

Jeugdbeweging.

4e Wereldjeugdcongres.

Het van 16 tot 22 augustus in Kiev gehouden 4e congres der Wereld Federatie van Democratische Jeugd (WFDJ) werd van Nederlandse zijde bijgewoond door de vice-voorzitter van het ANJV, B.SCHMIDT (10-8-'30), het Amsterdamse ANJV-districtsbestuurslid J.C.DUPPEN (9-12-'28) en de Rotterdammer M.BOSHART (6-2-40), lid van de dagelijkse leiding der OPSJ. (Zowel het ANJV als de OPSJ zijn bij de WFDJ aangesloten).

B.SCHMIDT werd in de plaats van de ANJV-voorzitter J.F.WOLFF (14-3-27) benoemd tot lid van het uitvoerend comité der WFDJ. B.SCHMIDT, die reeds meer en meer als vervanger van WOLFF optreedt, zal het voorzitterschap van het ANJV waarschijnlijk tijdens het in april '58 te houden verbondcongres van de laatste overnemen.

Een der belangrijkste congresbesluiten in Kiev, de hoofdstad van de Oekraïne, betref de statutenwijziging, waardoor - in navolging

van een soortgelijke wijziging in de constitutie der Internationale Unie van Studenten (IUS) - de mogelijkheid van "gedeeltelijk lidmaatschap" wordt geschapen. De WFDJ-leiding wil hiermede bereiken, dat verschillende organisaties, die thans weigeren de statuten als geheel te onderschrijven, voortaan toch aan bepaalde activiteiten van de WFDJ medewerking zullen kunnen verlenen.

Kenmerkend voor de tendens in de politiek van de laatste jaren der internationale communistische jeugdbeweging was het besluit om in de naaste toekomst verschillende regionale bijeenkomsten te organiseren, bijvoorbeeld voor jongeren uit de Middellandse Zee, Oostzee-, Donau- en Rijnlanden.

Interessant was ook het besluit - genomen op voorstel van de delegatie uit de DDR - om in het voorjaar van 1958 een Europese jeugdconferentie tegen het Duitse militarisme en voor de vreedzame hereniging van Duitsland te beleggen.

Instemmend met het koor der overige geestverwante internationale massa-organisaties, richtte het congres in Kiew tenslotte een oproep tot de jongerenorganisaties, de volkeren, de parlementen, de regeringen en de Verenigde Naties zich in te zetten voor de onmiddellijke stopzetting van alle proefnemingen met kernwapens.

Het ANJV.

Nauwelijks bekomen van de drukte rond de viering van het 6e Wereldjeugdfestival, maakt het Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (ANJV) zich op voor het "winterwerk". De Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (OPSJ) was het ANJV reeds gegaan.

De ANJV-leiding vond het kennelijk niet nodig met de samenstelling van het discussie-materiaal over het winterprogramma te wachten op de afloop van het 4e Wereldjeugdcongres. Hieruit mag wel geconcludeerd worden, dat men in communistische kringen geen politieke verrassingen op dit terrein verwachtte.

Tot de in het discussiemateriaal genoemde punten behoren als "bijdrage in de strijd voor de vrede" allereerst de actie voor het verbod van de atoombom en die voor de verkorting van de militaire dienstdtijd "in navolging van België".

Een ander punt in dit program betreft de aan het jongste Wereldjeugdfestival ontleende taak voor de leden om er zorg voor te

dragen "dat de goede ervaringen van de festivaldeelnemers op zo groot mogelijke schaal bekend worden". Als middelen hiertoe worden aangewezen verslagbijeenkomsten, huiskamervergaderingen, forum-avonden e.d. voor collega's uit de bedrijven, mede-scholieren of buurtbewoners.

Het belangrijkste is evenwel de voorbereiding van het 7e ANJV-congres, dat op 5, 6 en 7 april 1958 zal worden gehouden. De agenda hiervoor zal definitief worden vastgesteld tijdens een in december te houden hoofdbestuursvergadering. Zoals te doen gebruikelijk zal dit congres worden voorafgegaan door een grootscheepse werfcampagne in de vorm van een driemaandenplan, dat het ANJV in de loop van het laatste kwartaal van dit jaar 850 nieuwe leden en 500 nieuwe "Jeugd"-abonnees moet opleveren.

Een actie als deze heeft enerzijds ten doel de jongeren bij de aanvang van het winterwerk tot bijzondere werkzaamheid aan te zetten en anderzijds ook om het chronische leden- en abonneeverlies enigszins te compenseren.

Onder de categorie der "Nieuwe leden en abonnees" zullen zich, naar men mag veronderstellen, een groot deel jongeren bevinden, die in het verleden reeds lid of abonnee waren, doch in de loop der tijd voor lidmaatschap of abonnement bedankten. Overigens valt nog te bezien, of het ANJV de taken, die het zich gesteld heeft, zal weten te vervullen.

* * *

De Vakbeweging.

Aard, methoden en doeleinden van de communistische vakbeweging.

De organisatie van vakverbonden in de Sowjet-Unie herdacht kortgeleden haar 50-jarig bestaan. Bij die gelegenheid zond de EVC haar "broederlijke gelukwensen" en ontving daarvoor - naar "Werkbond Nederland" van 1 september j.l. meldt - een danktelegram met "broederlijke groet" van V.GRISHIN, voorzitter van het centraal comité van Sowjet-vakbonden te Moskou.

Laatstgenoemde, die tevens vice-voorzitter van het Wereldvakverbond is, publiceerde een artikel in het augustusnummer van het WVV-orgaan "World Trade Union Movement", waarin hij de ontwikkeling van de vakbeweging in de USSR over de laatste 50 jaar beschreef. Het artikel spreekt een duidelijke taal aangaande doeleinden en methoden van de communistische vakbeweging en inzake de verhouding van vakbond tot communistische partij. Nog steeds worden de leninistische principes gehanteerd. Door het teruggrijpen op de situatie van 1917 geeft de gezaghebbende GRISHIN aan, dat sinds de Oktoberrevolutie de communistische visie op de taak van partij en vakbeweging in wezen niet is veranderd. Hij stelt o.m.:

"Het Russische proletariaat sloeg de weg in van massale vakbondsorganisatie, ideologisch gewapend met Lenin's grondstelling over rol en functies van vakbonden. Lenin toonde aan dat de arbeidersklasse een revolutionaire marxistische partij nodig heeft ter bereiking van haar wezenlijke doeleinden: het omver stoten van de macht van het kapitaal, de vestiging van de macht van de arbeid en het opbouwen van een socialistische maatschappij. Deze partij is het, die de strijd van het proletariaat moet leiden. De bourgeois-theorie over de "neutraliteit" van vakbonden jegens de partij van het proletariaat stelde Lenin aan de kaak als een voor de arbeidersklasse schadelijke opvatting".

Echo.

De koersbepaling van V.GRISHIN, hoogste vakbondsfunctionaris in de Sowjet-Unie, is terug te vinden in een uitvoerig artikel in "De Waarheid" van 9 september j.l., waarin de 50 jarige ontwikkeling van de vakbonden in de Sowjet-Unie wordt herdacht onder de kop:

"Van stakingscomité tot school van het communisme". De uitspraken van Lenin, zoals hiervoren weergegeven, zijn ook in dit artikel te vinden. Verder voegt "De Waarheid" er nog Lenin's uitspraak aan toe, dat de vakbonden ook belangrijke helpers zijn bij de politieke agitatie en de revolutionaire organisatie.

De kop van het bovenbedoelde Waarheid-artikel is kenschetsend voor de communistische visie op de vakbeweging. De steeds opnieuw toegepaste taktiek van actie-comité's, waarmee getracht wordt vogels van diverse pluimage te strikken ("eenheid van actie"), is aan het voorbeeld van de Sowjet-Unie ontleend.

De meergenoemde V. GRISHIN schrijft hierover, dat in de februari-revolutie van 1917 een nieuwe vorm van vakbeweging ontstond, n.l. de "fabriekscomité's", die alle arbeiders van een bepaald bedrijf, ongeacht hun lidmaatschap van een vakbond, omvatten. Na de Oktober-revolutie werden die comité's omgevormd tot secties van vakbonden en kregen tot taak hun leden in het communisme te scholen.

Taak van "De Waarheid".

In dit verband zij ook de aandacht gevraagd voor een artikel van A. BLOKZIJL in "Politiek en Cultuur" van september 1957, handelende over de inhoud van "De Waarheid". Hij wijst er op, dat de communistische krant, zoals Lenin heeft geleerd, moet meehelpen om elke vonk van de klassenstrijd en van de volksverontwaardiging tot een algemene brand te doen aanwakkeren. In de strijd voor de dagelijkse belangen van de arbeiders in bedrijven en vakverenigingen moet de krant leiding geven.

Volgens BLOKZIJL komt in "De Waarheid" nog steeds niet genoeg tot uiting wat er leeft in de bedrijven. Door nauw contact met de arbeiders zou "De Waarheid" elke vonk tot een vuur kunnen aanblazen. Dat "De Waarheid" zich met het voorbereiden van acties bezighoudt, noemt hij een absoluut vereiste. Dan valt hij ook degenen aan die neutraliteitsopvattingen in de sociale strijd zouden willen brengen, die dus de politiek buiten de deur willen houden ("Zonder communistische partij zouden wij niets beginnen").

Deze meningen zijn bewust of onbewust ontleend aan de vijandelijke koker van de reactie, stelt BLOKZIJL vast. En hij vervolgt: "De Waarheid" doet aan arbeiderspolitiek. Zij bemoeit zich met sta-

kingen, zij adviseert de arbeiders, zij propageert de zo noodzakelijke eenheid van de vakbeweging, met als eerste stap de eenheid tussen NVV en EVC (onderstreping dzz.).

Het 4e WVV-congres en de "eenheid".

Reeds sedert begin 1957 staan de maandelijkse afleveringen van "World Trade Union Movement" en andere uitgaven van het WVV in het teken van het komende 4e congres (4 - 15 oktober 1957 te Leipzig).

In het augustusnummer van het WVV-maandblad wordt het dogma van de "eenheid", met het oog op het 4e congres, door verschillende scribenten nog eens van verschillende kanten bekeken. Een Japanner, ingeleid als voorzitter van een bond die bij geen enkele internationale organisatie is aangesloten, geeft als zijn mening weer, dat de permanente verdeeldheid in de vakbeweging uitsluitend te wijten is aan een tamelijk kleine groep van beroeps-scheurmakers. Hij grijpt terug op een van vóór "Hongarije" daterend artikel van een Britse vakverbondsbestuurder, R. CASASOLA, die in het WVV-orgaan toenadering tussen het Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen en het WVV bepleitte (Zie M.O. september/oktober 1956).

Ook een andere schrijver, een zekere R. BERNON, aangeduid als voorzitter van een federatie van autonome vakbonden van belastingpersoneel in Frankrijk, verklaart perspectief te zien in de beschouwingen van de zojuist genoemde CASASOLA. Hij verzekert dat de autonome bonden ontstonden door de splitsing van de CGT in 1949. Zij wilden echter geen autonomie als doel op zichzelf. De meeste autonome bonden hebben als regel: geen politiek in de vakbeweging. Overigens erkent hij, dat zich achter de banier van de autonomie geen grote massa's hebben geschaard.

Een derde artikel draagt als opschrift "Een belangrijk debat over de eenheid". De schrijver, R. TELLIEZ, deelt mede, dat "de eenheid" hoofdschotel was tijdens het congres van de CGT van 16 tot 21 juni 1957 te Parijs. De secretaris van de CGT, P. LE BRUN (behoorend tot de niet-communistische minderheid in het verbondsbestuur van de CGT), had bij die gelegenheid een resolutie voorgesteld, vol-

gens welke de eenheid niet beter kon worden hersteld dan door binnen het geheel van een herenigde vakbeweging groepen met uiteenlopende standpunten toe te laten. Daarbij zou ook geen enkele hoofdbestuurder van de CGT in de leiding van een politieke partij mogen zitten. Zijn voorstel vond echter weinig weerklank, waarna hij het terugnam.

Hernieuwde vergader-activiteit van de EVC.

De vergader-activiteit kwam in september j.l. weer op gang. Enkele propagandisten, die namens het verbondsbestuur plaatselijke bijeenkomsten bijwoonden, wezen mede in het kader van de ledenwerving op het belang van drie dingen: advieswerk; huisbezoek bij oud-leden en belangstellenden; het verspreiden van pamfletten in geval van arbeidsconflicten.

Het verbondsbestuur der EVC belegde op 14 september in Krasnapolsky te Amsterdam een algemene hoofdbesturenvergadering, die een enigszins vreemdsoortig karakter droeg. De vergadering was n.l. openbaar, althans in zoverre dat de dagbladders was uitgenodigd. Kennelijk met het oog hierop had het verbondsbestuur niet alleen de hoofdbestuurders van de diverse bonden opgetrommeld doch ook gewone kaderleden. Het aantal aanwezigen bedroeg ongeveer 150 man. Voor zover bekend hadden, wat de pers aangaat, alleen een verslaggever van het ANP en een journalist van "De Waarheid" aan de uitnodiging gehoor gegeven.

REUTER hield een inleiding, waarin hij o.m. inging op de in juli j.l. in enkele dagbladen verschenen artikelen over onenigheid in het partijbestuur der CPN, waarbij enkele hoofdbestuurders van de EVC een voorname rol hadden gespeeld. Hij verzekerde, dat de grondslagen van de EVC niet toelaten zich met de interne aangelegenheden van welke partij dan ook bezig te houden. En ook had hij het reeds, naar hij zeide, tot in den treure herhaald dat geen enkele politieke partij zich met de zaken van de EVC heeft te bemoeien.

De vergadering besloot met nieuwe moed de strijd aan te binden vóór loonsverhoging en tegen de bestedingsbepierking. De EVC zal trachten op diverse plaatsen in het land "loonconferenties" te organiseren.

Aanwijzingen van CPN-zijde.

Over de organisatie van de "loonstrijd" liet de partijbestuurder F. BRANDSE in "De Waarheid" van 11 september zijn licht schijnen. Hij stelde, dat meer dan tot nu toe de communisten in de bedrijven zich moeten beraden over de vraag hoe de leiding georganiseerd dient te worden op de grondslagen van eenheid van actie. Hij deed het geijkte recept aan de hand: vorm comité's van actie uit de arbeiders, ongeacht hun politieke richting of vakbondslidmaatschap. Stel eisen. Worden die afgewezen, dan zo nodig inwilliging afdwingen "door grondig voorbereide en krachtig doorgevoerde stakingen".

Internationale contacten.

Als gebruikelijk bestond er ook in de afgelopen maand persoonlijk contact tussen EVC-functionarissen en het hoofdkantoor van het Wereldvakverbond te Praag. Op 5 september reisde de landelijk penningmeester der EVC, R. SMID, derwaarts. Aangenomen wordt dat hij is opgenomen in de financiële contrôle-commissie van het WVV, ter vervanging van zijn voorganger J.J. van WIJNGAARDEN. SMID was vergezeld van Maria J. WILLEMSSEN (4-1-25), die reeds meerdere malen EVC-bestuurders bij reizen naar het buitenland als tolk en secretaris heeft vergezeld. Op 19 september keerden zij in Nederland terug.

De landelijk secretaris van de ANBZ/EVC, J.F. BLANKENZEE, bezocht Praag in een zeer kort bezoek van 3 dagen uit en thuis (17-20 september) voor bijwoning van besprekingen van de Vakverenigings-internationale Transport/WVV.

Een uit 5 man bestaande delegatie van de ABV/EVC - personeel van de Nederlandse Spoorwegen - reisde op 4 september naar Warschau, voor een bezoek van circa 10 dagen aan Polen, zulks op uitnodiging van de Poolse spoorwegvakbond.

De secretaris van de VVI/WVV Chemie en Olie, G. VANHAUTE (25-7-1907), bracht een bezoek van een week aan Nederland. (Inreis 13 sept. uit Parijs; uitreis 20 sept. naar Praag). Hij was aanwezig op de vorengenoemde hoofdbesturenvergadering der EVC.

Diverse EVC-bestuurders maakten met hun echtgenoten vakantie-reizen achter het IJzeren Gordijn. Enkelen van hen verklaarden dat zij in Sofia bevrijdingsfeesten hadden bijgewoond.

HOOFDSTUK III - OVERIGE GROEPERINGEN.

Ds. BUSKES over de benoeming van Speidel.

Het viel te verwachten dat de benoeming van generaal Speidel ook in anti-militairistische kringen in Nederland stof zou doen opwaaien. In het orgaan van Kerk en Vrede, Militia Christi, van 7 september j.l. is Ds. BUSKES op scherpe wijze in verzet gekomen tegen het gematigde standpunt hieromtrent van de Commissie van Internationale Zaken van de Oecumenische Raad van de N.H. Kerk. Deze commissie had desgevraagd terzake een advies uitgebracht aan het Moderamen van de Generale Synode.

Aan het slot van haar gemotiveerd betoog was zij tot de slotsom gekomen, dat er geen reden bestond om te adviseren bij de Nederlandse Regering tegen deze benoeming te protesteren. De benoeming van een Duitse generaal achtte zij - gezien de commando structuur - minder belangrijk dan door velen wordt gedacht, onvermijdelijk in het kader van de internationale samenwerking met de Duitse Bondsrepubliek, en, wat de persoon van Speidel betreft, ook niet zo onaanvaardbaar, dat een interventie van de zijde van de kerk geboden zou zijn.

De voor dit standpunt aangevoerde argumenten der commissie kunnen als volgt worden samengevat:

De aan Speidel toevertrouwde post in het Territoriale Commando van de NATO plaatst hem als vierde in rang onder Amerikaanse, Britse en Franse bevelhebbers.

Het goedkeuren door Nederland van de toetreding van de Duitse Bondsrepubliek tot de NATO betekende een welbewust medewerken aan het tot bondgenoot maken van de voormalige vijand. Als consequentie hiervan dient deze ten volle te delen in de bondgenootschappelijke rechten en verplichtingen.

Hoewel derhalve tegen de benoeming van een Duitser moeilijk bezwaar is te maken, rijst de vraag of de keuze van Speidel verantwoord is. Hij was actief generaal en dus in dienst van het Hitler-regime. Dit is bij de benoeming van een Duits militair vrijwel niet te ontgaan, omdat alleen de in actieve dienst geweest zijnden de nodige kennis van zaken bezitten.

Hoewel Speidel in Frankrijk zeer waarschijnlijk mede verantwoordelijk is geweest voor terechtstellingen van gijzelaars als repressaille - maatregel, is hij zeker geen typische Nazi, wel een typische vertegenwoordiger van het Duitse militaire apparaat, dat zich in de oorlog overal heeft schuldig gemaakt aan repressailles en mede-verantwoordelijk is voor het wegvoeren van gijzelaars en Joden.

De Franse regering heeft tegen Speidel's benoeming geen bezwaar gemaakt. Hoewel in sommige kringen van de "Résistance" verzet is gerezen, was dit niet unaniem.

Gebleken is tenslotte dat in Nederlandse tijdschriften opgenomen gegevens over Speidel zijn ontleend aan het in Oost-Berlijn gedrukte weekblad "die Tat", dat terzake van internationale kwesties het officiële standpunt van de D.D.R. verdedigt.

Beschouwingen uit zulk een bron - communistisch, dan wel communistisch geïnfilteerd - moeten met grote voorzichtigheid worden gehanteerd.

Tot zover het adres der genoemde commissie.

Bezwaren.

Ds. BUSKES stelt hier tegenover het volgende: De voormalige vijand was het nationaal-socialistische Duitsland en dit tot bondgenoot maken is onzedelijk. Duitsland als bondgenoot kan alleen zijn het "andere Duitsland".

Tegen de benoeming van een Duitser is moeilijk bezwaar te maken, doch wel tegen die van Speidel, die behoort tot "de voormalige vijand" d.w.z. tot het nationaal-socialistische Duitsland, waarin hij een vooraanstaand en leidinggevendman was.

BUSKES erkent zijn gegevens te hebben ontleend aan "die Tat". De daarin gereleveerde feiten, zo zegt hij, worden door de commissie niet ontkend. Het gaat, aldus BUSKES, niet om daarin gegeven beschouwingen, maar om door "die Tat" gepubliceerde officiële stukken, waaruit z.i. de misdaden van Speidel duidelijk kunnen worden afgelezen.

Tenslotte merkt Ds. BUSKES op, dat de waarde hiervan niet minder wordt wanneer ze door "De Waarheid", en niet meer, wanneer ze door "Trouw" worden gepubliceerd.

Rechts-extremisme.

Neo-nazistische kringen in Nederland zetten nog steeds hun pogingen voort om hun collaboratie met de Duitse bezetter gedurende de tweede wereldoorlog te verdedigen en te rechtvaardigen.

Een proeve daarvan biedt een ongesignde bijdrage in het jongste nummer van het "Nederlands Archief der Conservatieve Revolutie". Dit blad van Paul van TIENEN is zoals bekend de voortzetting van het "Sociaal Weekblad". De schrijver, waarschijnlijk Mr. Dr. J. H. CARP, eertijds adviseur van Ir. MUSSERT en NSB-"Vrederechter", bestrijdt bepaalde opvattingen in een vroegere studie van de Utrechtse hoogleraar in de geschiedenis, Prof. Dr. P. G. GEYL.

Onder de titel "Patriotten en NSB-ers" had Prof. GEYL de "universele" beginselen van de Franse Revolutie tegenover de "typisch-Duitse" van het nationaal-socialisme geplaatst, met zijn rassenleer, leiders beginsel en kneveling van persoonlijke vrijheden.

Het verweerschrift in "Nederlands Archief" komt met de versleten bewering, dat in feite aan het Oostfront was gestreden voor het behoud van geheel Europa. Tot een nieuwe Europese orde, waarin een samengebundeld Europa het afweerfront zal zijn tegen de dreiging van het Rode Front, had - volgens de schrijver - de ideologie van het nationaal-socialisme meer bijgedragen dan die van de Franse Revolutie. Het was deze situatie, waarin het nationaal-socialisme een historische roeping wilde vervullen. De auteur in het neo-naziperiodiek meent, dat de beginselen van de Franse Revolutie hierin naar hun aard moesten tekort schieten.

In wezen grijpt het betoog in het "Nederlands Archief" dus nog eens terug op de vóór 1940 gaarne gebruikte NSB-slagzin: "Mussert of Moskou", waarbij de democratie generlei positieve plaats werd toebedacht.

* * *

HOOFDSTUK IV - ACTIVITEITEN VAN INDONESIËRS, SURINAMERS, CHINEZEN enz.

Personeels inkrimping.

Bekend werd dat de R.I.-regering de Indonesische Vertegenwoordiger in Nederland heeft opgedragen om het op deze Vertegenwoordiging werkende personeel per 1 januari a.s. te verminderen van 168 tot 60 man. Voornamelijk zal aan de Nederlanders die daar werken ontslag worden aangezegd.

Weinig activiteit.

Waarschijnlijk mede als gevolg van de vakantieperiode viel weinig activiteit onder hier verblijvende Indonesiërs waar te nemen.

Op initiatief van de Indonesische studentenvereniging "Persatuan Peladjar Indonesia" te Amsterdam werd eind september te Woudschoten een zgn. wetenschappelijke conferentie gehouden waaromtrent niets bijzonders te melden valt.

De twee Surinaamse verenigingen "Het Surinaams Verbond" en "Ons Suriname" gaven in de jongste verslagperiode geen reden tot opmerkingen.

De Amsterdams~~e~~ Droogdok Maatschappij zal 160 ongeschoolde Surinamers in dienst nemen, die in West-Indië werden aangenomen.

De Surinaamse vereniging "Wie Eegie Sanie" heeft na.v. deze komst een schrijven aan BRUMA in Suriname gezonden waarin namens de vereniging stelling genomen wordt tegen de komst van deze Surinaamse arbeiders naar Nederland. Op een later gehouden bijeenkomst bleek een deel der leden het niet eens te zijn met de verzonden brief.

Voor nationale zelfbeschikking.

In verband met de Inter Indonesische (Ronde Tafel) conferentie te Djakarta verzond de Zuid-Molukse Vertegenwoordiging in Nederland een telegram, ondertekend door Dr. J.P. NIKIJULUW en Ir. J.A. MANUSAMA, aan de voorzitter, Minister-President Ir. DJOEANDA.

Hierin is verklaard, dat pogingen om de binnenlandse moeilijkheden op te lossen (slechts) succes zullen hebben indien het recht op autonomie en zelfbeschikking van de volken buiten Java volledig wordt erkend. De Zuid-Molukse Vertegenwoordiging toonde zich tot overleg bereid, waarbij zo nodig de hulp der Verenigde Naties zou worden aanvaard.

Rood-China's revolutie.

Van de Vertegenwoordiging der Chinese Volksregering in Den Haag werd een verhoogde activiteit onder de in Nederland gevestigde Chinezen geconstateerd t.a.v. de voorbereiding der feestelijke viering van de 8e herdenking van de oprichting der Chinese Volksrepubliek op 1 oktober 1957.

Behalve een plaatselijke viering voor de in ons land verblijvende Chinezen in Krasnapolsky te Amsterdam, hield de Zaakgelastigde in het Kurhaus te Scheveningen een grote receptie. Een aantal diplomaten kon deze receptie negeren i.v.m. hofvrouw, aangezien juist op de dag der receptie de overleden Noorse Koning ten grave werd gedragen.

Vrij regelmatig vindt vertoning plaats van door de Chinese Vertegenwoordiging in Nederland ter beschikking gestelde propagandafilms. Men stuurt ook aan op de oprichting van een schooltje voor Chinese kinderen.

In "Bellevue" te Amsterdam werd van 18 t/m 22 september door "Pegasus" een tentoonstelling betreffende Chinese kunst georganiseerd.

Formosa-Chinezen.

Op 10 oktober 1957 zullen de nationalistisch georiënteerde Chinezen in Nederland dit jaar eveneens hun nationale feestdag openlijk vieren. Men heeft in die kringen dus de schroom overwonnen zich publiekelijk voor het regime van Tsjang Kai-shek te uiten.

VERTROUWELIJK

<u>Datum</u>	<u>Bijeenkomst</u>	<u>Plaats</u>	<u>Organisatie</u>
4 - 15 okt. '57	4e WVV-congres	Leipzig	WVV
14 okt. '57	Landelijke vrouwenconferentie.	Amsterdam	NVB
2 nov. '57	4e congres ABHM	Amsterdam	EVC
december '57	6e congres OPSJ	?	OPSJ
1958	Intern.conf.VVI- Textiel en Kleding/ WVV.	?	EVC
begin '58	3e congres FIR	?	FIR
voorjaar '58	4e wereldvrouwen- congres	?	IDVF
voorjaar '58	Europese jeugdconfe- rentie i.z. de Duitse eenheid.	?	WFDJ
5,6,7 april '58	7e congres ANJV	?	ANJV
juli 1958	Congres vakbonds- jeugd WVV.	Praag	WVV

VERTROUWELIJK

Stakingen overzicht in
de maand september 1957.

<u>Bedrijf</u>	<u>Aanleiding</u>	<u>Inmenging Vakbonden</u>	<u>Resultaat</u>
NV Wollenstof- fabriek L.E.v.d.Bergh, Tilburg.	Voorstel directie tot tariefwijzi- ging.	KAB en NVV bemiddelden.	Voorstel voor- lopig niet tot uitvoering gebracht.
Scheepswerf "De Zeehonden- werf", Vlissingen.	Inhouding op loon arbei- ders voor het vormen van zgn."pendagen".	Geen	Na overleg werd een re- geling ge- troffen.
Jansen's Bouwbedrijf NV Nieuw Vennep.	Loonkorting v.5% op 2 timmerlieden wegens on- voldoende prestatie.	Geen	Geen.
Bouwobject aan- nemersbedrijf J.G.BROEK, Middelburg.	Invoering nieuwe loon- regeling.	NVV, CNV en KAB.	Nadere rege- ling van prestatie- toeslag.
Bouwobject O. en W. SOUBURG, aannemerste- drijf J.G. BROEK, Middelburg.	Invoering nieuwe loon- regeling.	NVV, CNV en KAB	Nadere rege- ling presta- tietoeslag.

V
o
l
g
n
o

1.

2.

3.

4.

5.

V
o
l
g
n
o

Begin
in vo-
rige
maand.

De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werkzaam is.

- . staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren).
- staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uur of langer).
- = staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1.	Staking op 16-8-57; aantal stakers											75; totaal aant. arb.: <u>+</u> 400.																		
2.	Staking op 17-8-57; aantal stakers: <u>+</u> 25; totaal aant. arb.: <u>+</u> 25.																													
3.												<u>20</u> 20																		
4.												<u>45</u> 25	<u>45</u> 45																	
5.												<u>18</u> 15	<u>18</u> 18																	